

centament del poble, po-
sant també gran interès
a tenir cura i regular
el proveïment d'aigües.
Assabentat el propietari
de la finca d'aital
descobriment, no trigà
pas a donar coneixement
a uns seus coneguts es-
peleòlegs de Granollers,
que, tot seguit, hi acu-
diren entusiasmats; pre-
nent-s'ho amb gran in-
terès, ja que segons
ells, no és gaire cor-
rent trobar semblants
esplugues en terrenys
de gres.

Setmana rera setmana,
sense defallir, salvant
obstacles de tota mena,
cascades, passos es-
tretts i difícils, llacs

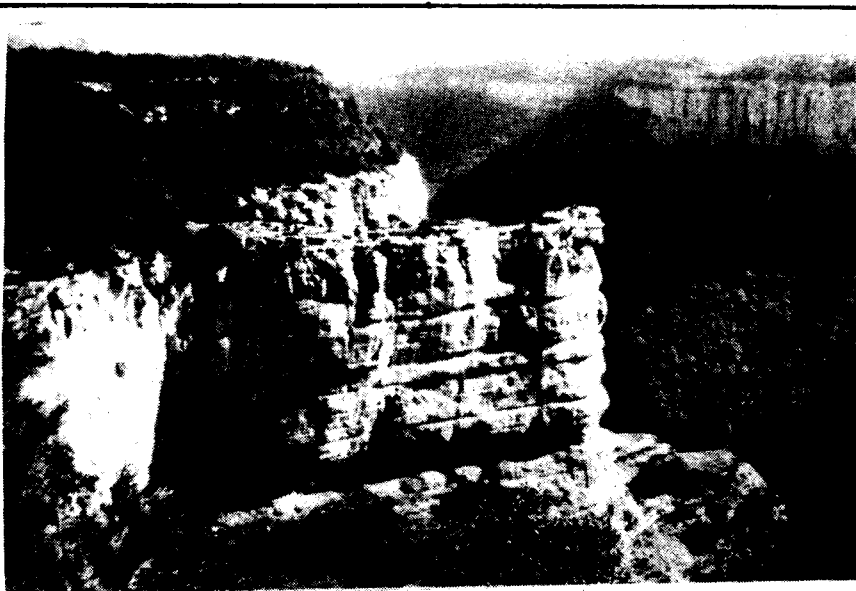
d'aigua, fred i humi-
tats, descobrint per ai-
xò sales i passadissos
d'una bellesa encantado-
ra, curulles d'estalacti-
tes de delicat aspecte
poc conegut. Així lluita-
ren intrèpidament amb
valor i il·lusió, aquells
nois incansables durant
7 o 8 mesos tots els
caps de setmana, fins
que un bon dia els que
per la seva estatura ha-
vien pogut guanyar els
més petits forats, es-
queis i marrincoles,
després de trobar-se
amb una sala molt gran
on hi abundaven senyals
de vegetació, no trigaren
a adonar-se d'una peti-
ta claror que venia de

l'exterior. No seria poca
la joia que en aquells
moments experimenta-
rien aquells agosarats.
i incansables minyons!
No, per això deixaren
de trobar passos difí-
cils fins poder sortir
per un avenc situat vo-
ra el camí que portava
a l'antiga horta de la
casa o masia d'aquest
nom: o sigui la senyo-
rial casa de L'Avenc.

JORDI SANGLAS

amic caminant

Els voltants del Noguer,
sota Subiranes, ens ofre-
nen també un bon arre-
plec d'indrets dignes de
visita i admiració. Tot
el límit d'aquesta zona
és una constant i seguida
cinglera de pedra roja i
grisa, que s'emmiralla
en el Santa Cília, ja des-
feta i derrotada, en avan-
çades ruïnes, enyora la
seva petita però íntima
i entranyable història,
esperant amb estoïcisme
l'enderrocament final.
El llac de Sau, sota ma-
teix dels esbalçadors, ha
submergit amb la seva
líquida mortalla l'altro-
ra ubèrrima vall de Sau,
amb bon nombre de flo-
reixents masies; baix les
aigües, les pelades pa-

Morro de l'abeia.

rets i buides finestres,
que abans contemplaren
el verd dels camps i les
arbredes, i el blau del
cel, solament veuen ara
l'immensitat blavissa
que les envolta, com a

preludi de la definitiva
ruïna.
Acurta distància del No-
guer, la bellíssima gorja
i barrancada de la riera
de Balà s'ens desplega a
sota nostre, tancada per

les rostes pendents emboscades del cantó del Castell de Tavertet i les pelades i verticals muralles de la banda soleia, on s'obren les dues enormes goles de les antiquíssimes coves de Balà.

Aquestes sí que foren habitades, i s'hi tornen a fer excavacions - pels animosos amics de l'arqueologia, de Vic - amb troballes i descobriments de milers d'anys. Al costat de les coves s'alça amb supèrbia una sensacional proa de pedra, que s'avança per sobre els abismes com un vaixell eternament ancorat, anomenada la "roca de l'Abeia". La contemplació del paratge, des d'aquesta atrevida punxa, escapa a tota ponderació.

Si en el pantà de Sau hi

haguessin sirenes (qui sap?...) haurien d'estar aquí, al bell dejús del salt del Noguer i el gorg de Tirabou, en el que fou l'últim meandre de la riera de Balà, abans d'ajuntar-se amb el Ter. Quan llostreja - sobretot en un capvespre d'estiu -, el sol s'en va a la posta desplegant un ventall de tons vermells i taronjats, i reflectint els núvols que es retallen amb un halo de contrasol sobre la creixent foscor. Les aigües del pantà emmirallen un fons blavós molt obscur, quasi morat, amb unes refulgències rogenques, com d'incendi. Les tonalitats i colors esdevenen irreal; els vermellosos roquisars dels precipicis de Santa Cília prenen uns matissos de porpra so-

bre l'aigua, enjoiada per una orgia de fantàtics colors, que s'afebleixen i van fonent-se poc a poc. La foscúria guanya espai, i surt espessa dels seus cataus, i les grans muralles de negres perfils es siluetegen sobre la celistia que comença a apareixer amb una claror difosa, tímida. Sorgeix la lluna d'entre la foscor del cel, i els seus raigs argentats, pàl·lids i transparents, transformen el paisatge, i estenen un gran solc de llum bellugadissa sobre les quietes aigües del pantà. Un august silenci plana per damunt de tot; només s'ou la remor fonda i esmorteïda del torrent que cau pel saltant, com una música immaterial i llunyana.

En aquest moment, precisament, haurien de sorgir les sirenes del pantà, amb un brunzit de l'aire, amb una subtil bonior. Com si milers d'abelles batessin les ales. Deurien cobrir-se les entranyes dels congostos i les sirenes sobre la superfície intensament fosca del pantà, com una taca rosada, gusporejant de llum la seva llarga cabellera. I cantarien les dones d'aigua, amb les seves suavitíssimes veus, uns càntics com mai dels mais s'haguessin sentit. Amic caminant, que com nosaltres, esteu també meravellat i atuït, penseu que aquesta contalla de les sirenes és una fantasia. Sens dubte: no hi han pas sirenes, al pantà de Sau. Però... qui sap?

quirze parés

Salt i gorg del Tirabou.